

Barcelona presenta el Pla Estratègic de Turisme 2020

- » Es tracta del full de ruta que ha de permetre fer una gestió sostenible del turisme des d'un clar lideratge públic però amb la participació de tots els agents implicats
- » El pla preveu gestionar els Espais de Gran Afluència (EGA) a través del disseny de mesures específiques que siguin consensuades al territori
- » El pla planteja la necessitat de vincular l'activitat turística als plans de desenvolupament econòmic dels districtes que s'estan impulsant
- » La millora de la qualitat de l'ocupació és un dels objectius prioritaris del pla

» Què és el Pla Estratègic de Turisme 2020?

Barcelona ha elaborat un Pla Estratègic de Turisme 2020 que neix amb la voluntat de ser el full de ruta de les polítiques turístiques que té previst impulsar l'Ajuntament per als propers 4 anys. Aquest document marc és el fruit de mesos de treball i de debat amb experts, entitats i agents del sector per fer una diagnosi dels reptes i els objectius estratègics als quals cal donar resposta.

Tant la situació actual com l'horitzó 2020 plantegen un escenari substancialment diferent al d'una dècada enrere. Barcelona s'ha consolidat com una ciutat turística i no deixarà de ser-ho en els propers anys. El pla estableix que és **imprescindible deixar d'abordar el turisme com un element aliè i diferenciati, i passar a integrar-lo plenament en la gestió de la ciutat**, explorant-ne millor els costos i oportunitats.

Ahora, es planteja un viratge necessari en el rol que ha de jugar l'Ajuntament en aquest àmbit, per tal que els esforços públics s'adrecin prioritàriament a governar el turisme, fer-lo sostenible i vincular-lo a l'activitat econòmica dels territoris i amb d'altres sectors estratègics.

El Pla s'estructura en 10 programes que es desgranen en 30 línies d'actuació, cadascuna de les quals es concreta en diverses mesures operatives referents a àmbits com la governança, el coneixement, la gestió de la destinació, la mobilitat, l'allotjament, la gestió territorial dels espais d'alta aflluència, el desenvolupament econòmic, el màrqueting, el finançament o la regulació.

» Quins són els objectius principals del Pla?

1. Governar el turisme

L'administració pública ha de centrar els seus esforços en la gestió, enfortint el **lideratge públic sobre la governança del turisme**, i desplegant tots els instruments a l'abast del Consistori per gestionar-lo. Es tracta de canviar les regles del joc i disposar des del govern municipal d'eines més potents que permetin trobar l'equilibri, promovent determinades pràctiques i limitant-ne d'altres.

Així, el Pla preveu l'impuls de mesures encaminades a generar **un nou model de gestió estable al voltant de les Espais de Gran Afluència (EGA)** que permeti dissenyar mesures

específiques que siguin consensuades amb tots els agents implicats, governades pel propi territori i que generin riquesa distribuïda, justa i sostenible.

És evident que els entorns d'icones com la Sagrada Família, el Park Güell o les Fonts de Montjuïc; eixos com la Rambla o el Front Marítim; o barris sencers com la Barceloneta, el Barri Gòtic o el Born experimenten una saturació que precisa gestionar de forma específica.

Si bé cadascuna de les zones té característiques, ritmes i problemàtiques concretes; hi ha molts punts en comú: la congestió permanent per accedir a les zones; les molèsties derivades de l'excés de visitants com el soroll o la sobreocupació de l'espai públic; l'especialització dels serveis en l'economia del visitant; o les dificultats per garantir els serveis bàsics de neteja o seguretat.

L'experiència acumulada demostra la necessitat de comptar amb una sèrie d'eines que permetin la intervenció en el territori. Algunes de les mesures adoptades que han estat emprades són: el desplegament del servei d'agents cívics, la utilització de noves tecnologies per monitoritzar els espais, així com l'ordenació de la mobilitat, l'estratègia i els instruments de comunicació per incidir en les pràctiques, entre d'altres.

En aquest sentit es proposa **elaborar plans de mesures als EGA** que permetin, un cop detectades les necessitats, desplegar una bateria d'actuacions i instruments a implementar per tal de reduir l'impacte de l'excés de visitants i l'especialització funcional enfocada a la població flotant, tenint en compte les necessitats de desenvolupament de la vida quotidiana però també l'apropiació activa de l'espai amb usos no turístics. La gestió i el disseny d'aquests plans hauran d'estar coordinats entre els districtes i les diferents Àrees, incorporant també la veu d'agents externs a l'Ajuntament de Barcelona.

Entre altres, els elements a tenir en compte per a la gestió de l'espai són:

- Mobilitat: modes d'accés, mitjans de transport i relació amb el territori, trajectòria dels visitants, aparcaments de vehicles, etc.
- Gestió Fluxos: senyalística, ancoratges, parades de transport, gestió de cues, etc.
- Espai públic: disseny de l'espai urbà, mobiliari, vetlladors, llicències d'activitat comercial, seguretat, etc.
- Comunicació: instruments en línia, informació prèvia dirigida al visitant, agents cívics, Oficines d'Informació Turística, etc.

El pla també proposa **explorar mesures fiscals** per gravar aquelles activitats amb major impacte i **constituir el Fons Econòmic Turisme i Ciutat**, un fons econòmic destinat a invertir i

finançar activitats que ajudin a pal·liar els efectes del turisme als districtes i barris més pressionats. Es proposa també millorar la distribució de l'impost turístic amb una planificació estructurada dels projectes a finançar. Aquest mecanisme permetrà posar en valor públicament les inversions i despeses provinents de l'activitat turística, assegurant la visibilitat i la traçabilitat dels ingressos i les despeses i els espais de decisió on s'han pres les decisions.

Pel que fa als allotjaments, el Pla reconeix tota la regulació que s'ha introduït a través del Pla Especial Urbanístic d'Allotjament turístic (PEUAT) que garanteix la preservació de la funció social de l'habitatge, limita el creixement en determinades zones i estableix estratègicament les àrees on ubicar els nous allotjaments. En aquest àmbit s'ha de preveure el desplegament de **la Llei de Turisme amb una ordenança específica sobre allotjaments, que reguli també el lloguer d'habitacions**.

En l'àmbit urbanístic, així mateix, **es proposen modificacions en el planejament urbanístic**, ja sigui a través del pla General Metropolità o del Pla director Urbanístic metropolità, **que permetin tipificar l'ús turístic del sòl** per poder aplicar mesures compensatòries.

Governar el turisme requereix també d'un coneixement més ampli sobre l'activitat, per la qual cosa el Pla preveu **la creació d'un Observatori de la Destinació Barcelona** i l'impuls d'estudis sobre la qualitat de l'ocupació en el sector o de la petjada ambiental.

A la vegada es tracta de **consolidar el Consell Turisme i Ciutat** com a espai estable de participació per deliberar i codissenyar les polítiques turístiques.

2. La sostenibilitat com a objectiu irrenunciable

L'any 2011 Barcelona va ser la primera ciutat del món en rebre la certificació Biosphere, certificació que reconeix la ciutat com a destinació sostenible que impulsa la gestió del turisme de forma responsable tant des del punt de vista ambiental, cultural com socioeconòmic. Un compromís que vol garantir que qualsevol empresa, servei o activitat del sector compleixi amb criteris de responsabilitat.

El Pla Estratègic contempla **la posada en marxa de la certificació Biosphere-Barcelona** que permetrà, en primer lloc, seguir impulsant la sostenibilitat com a fita de futur irrenunciable de la ciutat turística, i garantir el major retorn social possible de les activitats sense que es posi en joc la pervivència futura de la ciutat. En segon lloc, la certificació permetrà reconèixer la responsabilitat com a atribut de la destinació, posicionant Barcelona com a destinació urbana pionera en aquest àmbit.

El Pla es proposa impulsar una estratègia per estendre la sostenibilitat turística als establiments, serveis, productes i equipaments de la destinació, promovent que els operadors turístics de la ciutat incorporin els criteris de sostenibilitat econòmica, social i ambiental a través d'un procés d'adhesió.

Per tal de generalitzar l'assoliment dels criteris de turisme sostenible en el sí de l'oferta promoguda des del Consorci Turisme de Barcelona, les empreses membres o aquelles que s'hi vulguin integrar hauran d'adherir-se, progressivament, a l'estàndard Biosphere-Barcelona. A les empreses adherides, es garantiran mecanismes d'avantatge comparatiu a través dels instruments de promoció dels diferents programes del Consorci.

El Pla vol treballar, per exemple, per la reducció de la petjada ambiental del turisme a la ciutat, per millorar les condicions laborals de les persones que hi treballen, i per afavorir la vinculació del sector i dels visitants amb l'economia dels barris.

La sostenibilitat de la destinació Barcelona passa també essencialment per la manera com la ciutat es promociona i pels llocs on ho fa, per la qual cosa el Pla preveu **repensar l'estratègia de màrqueting**, un àmbit on es fa també imprescindible la col·laboració del sector privat.

3. Aprofitar el potencial del turisme per promoure el benestar de la ciutat

El Pla Estratègic reconeix que Barcelona ha d'aprofitar millor la seva condició de ciutat turística i la distribució dels beneficis que aquesta genera. Es tracta d'ampliar, per tant, el retorn de l'activitat sobre la ciutat, però també explotar el potencial del turisme com a palanca per al desenvolupament d'altres sectors econòmics i dels teixits dels territoris.

El pla planteja la necessitat de **vincular l'activitat turística als plans de desenvolupament econòmic dels districtes que s'estan impulsant**, com el de Ciutat Vella, i afavorir la cooperació empresarial per tal que el teixit productiu de la ciutat es beneficiï també de l'afluència de visitants i de companyies que visiten Barcelona cada any.

El Pla proposa, per tant, incorporar el turisme i l'economia del visitant com a element central en les estratègies de desenvolupament econòmic local per tal de fomentar un model d'activitat econòmica que enforteixi el teixit productiu del territori garantint la sostenibilitat de les activitats. Es tracta doncs d'impulsar mesures per afavorir, per exemple, la contractació i els proveïdors de proximitat, el comerç o les activitats de restauració dels barris.

En aquest àmbit econòmic, és imprescindible **la millora de la qualitat de l'ocupació** dels treballadors i treballadores del sector i garantir la redistribució al conjunt de la població de la riquesa que suposa el turisme a través de l'aposta per una ocupació de qualitat, inclusiva, innovadora i competitiva.

En aquest sentit es proposa incorporar la qualitat del treball com a elements centrals en els diferents segells de qualitat o certificacions de sostenibilitat. **Aquest mecanisme permetrà premiar, promocionar i visualitzar aquells establiments que generin unes condicions laborals estables i de qualitat.** Així, la qualitat del servei haurà d'associar-se indefugiblement i de forma activa a la garantia dels drets laborals.

Els criteris de **qualitat laboral** estaran vinculats a la certificació Biosphere que reconeix a les destinacions, productes i serveis que compleixen amb els requisits del Sistema de Turisme Responsable, i, per tant, reconeix la seva responsabilitat. En aquest sentit, les condicions laborals han de tenir un pes cabdal en la ponderació dels criteris per garantir la sostenibilitat de la destinació.

Per garantir la qualitat de l'ocupació en les empreses de serveis turístics, el Pla planteja **introduir noves polítiques actives d'ocupació que promoguin la creació de llocs de treball de qualitat** en el que participin estretament el sector públic i el privat.

En primer lloc, es proposa **millorar la formació i qualificació dels professionals** que presten servei a la indústria turística. En aquest sentit, s'haurà d'afavorir la formació contínua adaptant-la als canvis del mercat, impulsar la millora dels cursos, tallers i altres sistemes de formació contínua, impulsar la formació on-line, el coneixement d'idiomes, l'atenció i acollida del client, etc.

També molt vinculada amb la formació i professionalització, es treballarà per a fomentar l'accés de persones aturades que volen reintroduir-se en el mercat laboral a través del turisme. S'impulsaran programes específics de requalificació per a persones de més de 40 anys, programes mixtos d'inserció laboral, entre d'altres.

Es planteja, així mateix, avaluar l'establiment d'incentius, ajuts, bonificacions i subvencions per a empreses que duguin a terme determinades bones pràctiques laborals, així com establir mesures de discriminació positiva en matèria de contractació pública.

Finalment, tal com es proposa en el marc de les actuacions dels Plans de desenvolupament econòmic local es vol incidir en l'establiment de "poolings d'empreses petites" que permetin **accedir al comerç i als serveis de proximitat com a proveïdors preferents dels hotels i**

operadors turístics, així com empreses d'activitats turístiques basades en la nova economia cooperativa, social i solidària.

Podeu trobar més informació i el document sencer del Pla Estratègic de Turisme Barcelona 2020 al web:

http://ajuntament.barcelona.cat/turisme/sites/default/files/documents/170126_pet20_programes_vf.pdf

<http://ajuntament.barcelona.cat/turisme/ca/pla-estrategic>